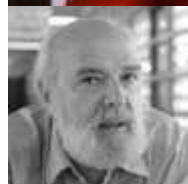

Eric Toussaint: Κι αν ο ΣΥΡΙΖΑ έκανε λογιστικό έλεγχο του χρέους;

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

21:11 | 12 Ιαν. 2015

Eric Toussaint

Από τότε που προκηρύχθηκαν οι εκλογές της 25ης Ιανουαρίου 2015, η δυνατότητα του Σύριζα να βγει νικητής από τις κάλπες και να σχηματίσει κυβέρνηση παρουσιάζεται σαν απειλή στη κοινή γνώμη και ειδικά σε εκείνη της Ευρωζώνης. Και όμως, αυτοί που καλούν σε συναγερμό γνωρίζουν θαυμάσια πως ο Σύριζα έχει εξαγγείλει ότι δεν θα αναστείλει την αποπληρωμή του χρέους και δεν θα βγει από το Ευρώ όταν θα γίνει κυβέρνηση. Ο Σύριζα προτείνει την αναδιαπραγμάτευση του χρέους σε ευρωπαϊκό επίπεδο και εύχεται να μείνει η Ελλάδα στην Ευρωζώνη. Ωστόσο, ο Σύριζα δεσμεύεται να τερματίσει τα άδικοι και αντικοινωνικά μέτρα που έλαβαν οι προηγούμενες κυβερνήσεις και η Τρόικα.

Αυτή η καμπάνια για τις υποτιθέμενες απειλές που εκφράζει ο Σύριζα στοχεύει να φοβίσει τους Έλληνες ψηφοφόρους ώστε να παραιτηθούν από το δικαίωμά τους στην αλλαγή. Στοχεύει επίσης στη περίπτωση νίκης του Σύριζα να στρέψει ένα μέρος της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης ενάντια στον ελληνικό Συνασπισμό Ριζοσπαστικής Αριστεράς προκειμένου να αποτρέψει το ενδεχόμενο να κερδίσει το Podemos τις ισπανικές εκλογές το φθινόπωρο του 2015.

Το χρέος που ζητάνε από την Ελλάδα να αποπληρώσει αντιπροσωπεύει το 175% του εθνικού πλούτου που παράγεται ετησίως και αποτελεί ένα αφόρητο βάρος για τον ελληνικό λαό.

Τι θα γίνει αν ο Σύριζα στη κυβέρνηση αποφάσιζε να πάρει τους μετρητοίς το άρθρο 7 ενός κανονισμού που υιοθετήθηκε το Μάη του 2013 από την Ευρωπαϊκή Ένωση και αφορά τις

χώρες που υποβάλλονται σε ένα σχέδιο διαρθρωτικής προσαρμογής; Ιδού το πλήρες κείμενο του σημείου 9 του άρθρου 7: «Ένα κράτος μέλος που έχει γίνει αντικείμενο ενός προγράμματος μακροοικονομικής προσαρμογής πραγματοποιεί ένα πλήρη λογιστικό έλεγχο των δημόσιων οικονομικών του προκειμένου, ειδικά, να αξιολογήσει τις αιτίες που προκάλεσαν τη συσσώρευση υπερβολικών επιπέδων χρέους καθώς και να εντοπίσει κάθε ενδεχόμενη παρατυπία» (1)

Η ελληνική κυβέρνηση του Αντώνη Σαμαρά απέφυγε επιμελώς να εφαρμόσει αυτή τη διάταξη του κανονισμού για να αποκρύψει από τον ελληνικό πληθυσμό τις πραγματικές αιτίες της αύξησης του χρέους και τις παρατυπίες που συνδέονται με αυτήν. Το Νοέμβριο του 2012, το ελληνικό κοινοβούλιο στο οποίο κυριαρχούσε τότε η δεξιά είχε απορρίψει πρόταση του Σύριζα για τη συγκρότηση ερευνητικής επιτροπής για το χρέος, με 167 ψήφους κατά, 119 υπέρ και 0 αποχές.

Είναι ξεκάθαρο ότι μετά την εκλογική νίκη του Σύριζα, μια κυβέρνηση που θα σχηματιστεί υπό την ηγεσία του θα μπορούσε θαυμάσια να πάρει τοις μετρητοίς την Ευρωπαϊκή Ένωση και να συγκροτήσει επιτροπή λογιστικού ελέγχου του χρέους (με συμμετοχή των πολιτών) για να αναλύσει τη διαδικασία υπερβολικής χρέωσης της Ελλάδας, να εντοπίσει πιθανές παρατυπίες και να ταυτοποιήσει παράνομα, άνομα και απεχθή τμήματα ...αυτού του χρέους.

Ιδού ορισμένα στοιχεία κλειδιά που θα μπορούσαν να φωτιστούν από τη πραγματοποίηση του λογιστικού ελέγχου:

Το ελληνικό χρέος που αντιπροσώπευε το 113% του ΑΕΠ το 2009 πριν την έκρηξη της ελληνικής κρίσης και την επέμβαση της Τρόικας, η οποία κατέχει τα 4/5 αυτού του χρέους, έφτασε το 175% του ΑΕΠ το 2014. Κατά συνέπεια, την επέμβαση της Τρόικας ακολούθησε μια πολύ έντονη αύξηση του ελληνικού χρέους.

Από το 2010 και μέχρι το 2012, οι πιστώσεις που έδωσε η Τρόικα στην Ελλάδα χρησίμευσαν σε πολύ μεγάλο βαθμό για να εξοφληθούν οι κύριοι πιστωτές της Ελλάδας μέχρι εκείνη τη περίοδο, δηλαδή οι ιδιωτικές τράπεζες των κυριότερων οικονομιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αρχής γενομένης από τις γαλλικές και γερμανικές τράπεζες (2).

Περίπου το 80% του ελληνικού χρέους το κατείχαν το 2009 οι ιδιωτικές τράπεζες 7 χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από μόνες τους, το 2009, οι γερμανικές και γαλλικές τράπεζες κατείχαν περί το 50% του συνόλου των τίτλων του ελληνικού χρέους.

Ένας λογιστικός έλεγχος του ελληνικού χρέους θα καταδείξει ότι οι ευρωπαϊκές ιδιωτικές τράπεζες αύξησαν πάρα πολύ τις πιστώσεις τους στην Ελλάδα ανάμεσα στα τέλη του 2005 και στο 2009 (οι πιστώσεις αυξήθηκαν πάνω από 60 δισεκατομμύρια ευρώ περνώντας από τα 80 δισεκατομμύρια στα 140 δισεκατομμύρια) χωρίς να λαβαίνουν υπόψη τη πραγματική ικανότητα της Ελλάδας να αποπληρώσει. Οι τράπεζες ενήργησαν τυχοδιωκτικά, βέβαιες καθώς ήσαν ότι οι ευρωπαϊκές αρχές θα έσπευδαν να τις βοηθήσουν σε περίπτωση που θα υπήρχαν προβλήματα.

Ο λογιστικός έλεγχος θα καταδείξει ότι το σχέδιο της υποτιθέμενης διάσωσης της Ελλάδας, που κατέστρωσαν οι ευρωπαϊκές αρχές με τη βοήθεια του ΔΝΤ, χρησίμευσε στη πραγματικότητα για να επιτρέψει στις τράπεζες μερικών ευρωπαϊκών χωρών που διαθέτουν αποφασιστική επιρροή στα ευρωπαϊκά όργανα να συνεχίσουν να αποπληρώνονται από την

Ελλάδα ενώ ταυτόχρονα μεταφέρουν το ρίσκο τους στα κράτη μέσω της Τρόικας. Δεν είναι η Ελλάδα που σώθηκε αλλά μάλλον μια χούφτα μεγάλων ευρωπαϊκών ιδιωτικών τραπεζών που εδρεύουν κυρίως στις πιο ισχυρές χώρες της ΕΕ.

Ο λογιστικός έλεγχος θα αναλύσει κατά πόσο είναι νόμιμο και έννομο αυτό το σχέδιο διάσωσης. Είναι άραγε σύμφωνο με τις συμβάσεις της ΕΕ (ειδικά με το άρθρο 125 που απαγορεύει σε ένα κράτος μέλος να επωμιστεί τις οικονομικές δεσμεύσεις ενός άλλου κράτους μέλους); Οι δημόσιοι δανειστές του 2010 (δηλαδή, τα 14 κράτη μέλη που παραχώρησαν δάνεια στην Ελλάδα συνολικού ύψους 53 δισεκατομμυρίων ευρώ, το ΔΝΤ, η ΕΚΤ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κλπ) άραγε σεβάστηκαν την αρχή της αυτονομίας της θέλησης του δανειζόμενου, δηλαδή της Ελλάδας, ή μήπως επωφελήθηκαν από την απόγνωσή της μπροστά στις κερδοσκοπικές επιθέσεις των χρηματαγορών για να της επιβάλλουν συμβάσεις που αντιβαίνουν στο δικό της συμφέρον; Μήπως αυτοί οι δανειστές επέβαλαν λεόντειους όρους, ειδικά όταν απαιτούσαν υπερβολικά ποσοστά αποπληρωμής; **(3)**

Επίσης ζητούμενος είναι ο λογιστικός έλεγχος της δράσης του ΔΝΤ. Γνωρίζουμε ότι μέσα στους κόλπους της ηγεσίας του ΔΝΤ πολλοί εκτελεστικοί διευθυντές (ειδικά ο Βραζιλιάνος και ο Ελβετός) είχαν εκφράσει πολύ μεγάλες επιφυλάξεις για το δάνειο που παραχώρησε το ΔΝΤ τονίζοντας συγκεκριμένα ότι, με δεδομένες τις πολιτικές που της επιβάλλονταν, η Ελλάδα δεν θα ήταν σε θέση να το εξοφλήσει **(4)**.

Μήπως η ΕΚΤ υπερέβη σε πολύ μεγάλο βαθμό τη δικαιοδοσία της απαιτώντας από το ελληνικό κοινοβούλιο να νομοθετήσει για το δικαίωμα στην απεργία ή για τον ορισμό των μισθολογικών επιπέδων;

Το Μάρτη του 2012, η Τρόικα οργάνωσε μια αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους που παρουσιάστηκε εκείνη την εποχή ως επιτυχία. Ας θυμηθούμε ότι ο τότε πρωθυπουργός Γ. Παπανδρέου είχε αναγγείλει στις αρχές Νοεμβρίου 2011 και την παραμονή μιας συνάντησης του G20, τη πρόθεσή του να οργανώσει τον Φεβρουάριο του 2012 δημοψήφισμα για αυτή τη αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους που προετοίμασε η Τρόικα. Κάτω από τη πίεση της Τρόικας, αυτό το δημοψήφισμα δεν έγινε ποτέ και ο ελληνικός λαός είδε να του στερούν το δικαίωμα να αποφανθεί για τα νέα χρέη. Τα μεγάλα ΜΜΕ αναπαρήγαγαν το επιχείρημα ότι η αναδιάρθρωση επέτρεπε να μειωθεί κατά 50% το ελληνικό χρέος. Στη πραγματικότητα, το ελληνικό χρέος είναι μεγαλύτερο το 2015 από ό,τι ήταν το 2011, τη χρονιά που προηγήθηκε της μεγάλης διαγραφής του υποτιθέμενου 50%. Ο λογιστικός έλεγχος θα καταδείξει ότι αυτή η επιχείρηση αναδιάρθρωσης που συνιστούσε μια τεράστια εξαπάτηση συνδεόταν με το βάθεμα των πολιτικών που αντιβαίνουν στο συμφέρον της Ελλάδας και του πληθυσμού της.

Ο λογιστικός έλεγχος πρέπει επίσης να αξιολογήσει κατά πόσο οι αυστηροί όροι που επέβαλε η Τρόικα στην Ελλάδα σε αντάλλαγμα για τις πιστώσεις που της παραχωρήθηκαν συνιστούν μια χαρακτηριστική παραβίαση μιας σειράς συμβάσεων και συνθηκών που οφείλουν να σέβονται οι δημόσιες αρχές τόσο της πλευράς των πιστωτών όσο και εκείνης του δανειζόμενου, δηλαδή της Ελλάδας. Ο καθηγητής νομικής Andreas Fischer-Lescano, για λογαριασμό του Εργατικού Κέντρου της Βιέννης **(5)** απέδειξε χωρίς καμιά αμφιβολία ότι τα προγράμματα της Τρόικας είναι παράνομα σύμφωνα με το ευρωπαϊκό και το διεθνές δίκαιο. Τα μέτρα που προβλέπονταν από τα προγράμματα προσαρμογής και τα οποία επιβλήθηκαν στην Ελλάδα καθώς και οι συγκεκριμένες πολιτικές που αποτελούν τις άμεσες συνέπειές τους παραβιάζουν μια σειρά θεμελιωδών δικαιωμάτων όπως το δικαίωμα στην υγεία, στη μόρφωση, στη στέγαση, στη κοινωνική ασφάλιση, σε ένα δίκαιο μισθό αλλά και την ελευθερία του

συνεταιρίζεσθαι και τη συλλογική διαπραγμάτευση. Όλα αυτά τα δικαιώματα προστατεύονται από πολυάριθμα νομικά κείμενα σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο όπως από τη Χάρτα θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την Ευρωπαϊκή Συνθήκη δικαιωμάτων του ανθρώπου, την ευρωπαϊκή κοινωνική Χάρτα, τα δυο Σύμφωνα του ΟΗΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη Χάρτα του ΟΗΕ...

Ο λογιστικός έλεγχος θα μπορούσε να καταδείξει ότι τα μέτρα που έχουν υπαγορεύσει οι πιστωτές συνιστούν προφανή πισωγορίσματα της άσκησης των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και χαρακτηριστική παραβίαση μιας σειράς συμβάσεων. Μπορούν να ταυτοποιηθούν σημαντικές παρατυπίες. Κατά συνέπεια, η επιτροπή που θα επιφορτιστεί να διεξαγάγει το λογιστικό έλεγχο θα μπορεί να εκφέρει εμπειριστατωμένη γνώμη για το κατά πόσο το χρέος που έχει συνάψει η Ελλάδα με την Τρόικα είναι νόμιμο, άνομο ή άκυρο.

*** Ο Ερίκ Τουσαίν είναι ιστορικός και πολιτικός επιστήμονας, ιδρυτής και πρόεδρος της Επιτροπής για την Κατάργηση του Χρέους του Τρίτου Κόσμου (CADTM, www.cadtm.org).**

Σημειώσεις:

- (1) Κανονισμός (ΕΕ) Νο 472/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 σχετικά με την οικονομική και δημοσιονομική επιτήρηση των κρατών μελών της Ευρωζώνης που γνωρίζουν ή κινδυνεύουν να γνωρίσουν σοβαρές δυσκολίες από την άποψη της οικονομικής τους σταθερότητας http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2013.140.01.0001.01.FRA
- (2) RMF, «The eurozone between austerity and default», 2010. <http://www.researchonmoneyandfinance.org/index.php/publication/eurozone-reports/33-second-rmf-report-on-the-eurozone-crisis-eurozone-between-austerity-and-default>. Βλέπε επίσης Eric Toussaint « Grèce-Allemagne : qui doit à qui ? (2) Créanciers protégés, peuple grec sacrifié », publié le 8 octobre 2012, <http://cadtm.org/Grece-Allemagne-qui-doit-a-qui-2>
- (3) Τα απαιτούμενα επιτόκια που κυμαίνονταν μεταξύ 4% και 5,5% το 2010-2011 έπεσαν περίπου στο 1% το 2012 μετά από τις διαμαρτυρίες που έγιναν από πολλά μέρη (συμπεριλαμβανομένης και της ιρλανδικής κυβέρνησης στην οποία είχε επίσης επιβληθεί ένα πολύ υψηλό επιτόκιο από τα τέλη του 2010). Ρίχνοντας πολύ τα επιτόκια, τα 14 κράτη μέλη αναγνώρισαν ντε φάκτο ότι τα προηγούμενα επιτόκια ήταν υπερβολικά. Το 2010-2011, τα επιτόκια που πλήρωσε η Ελλάδα στη Γαλλία ανήλθαν σε 437 εκατομμύρια ευρώ. Βλέπε <http://www.assemblee-nationale.fr/13/pdf/rapports/r2857-tl.pdf>
- (4) Βλέπε τις αποκαλύψεις που έκανε η Wall Street Journal: <http://blogs.wsj.com/economics/2013/10/07/imf-document-excerpts-disagreements-revealed/>. Επίσης <http://greece.greekreporter.com/2013/10/08/secret-imf-report-shows-greek-bailout-worries/>
- (5) Βλέπε την έκθεση του «Human Rights in Times of Austerity Policy», που δημοσιεύθηκε στις 17 Φεβρουαρίου 2014, και είναι διαθέσιμη στο <http://www.etui.org/content/download...>).pdf.

Η μετάφραση είναι του Γιώργου Μητραλιά